

Het toetsbeleid van de Paulus Mavo/Vmbo

Uitgangspunten

De Paulus Mavo vmbo toetst om de vorderingen in kennis en vaardigheden te beoordelen die van invloed zijn op de schoolloopbaan van de leerling en zo de leerling en zijn/haar ouders inzicht te geven in het verloop van het individuele leerproces.

Tegelijkertijd gebruiken wij toetsen om eventuele lacunes in dat leerproces in beeld te krijgen, zodat deze alsnog verholpen kunnen worden en gaat de school aan de hand van toetsen na, wat de opbrengst en kwaliteit is van het onderwijs.

De school hanteert verschillende vormen van toets afname: schriftelijke overhoringen, proefwerken, presentaties, verslagen, practica, handelingsdelen. Ook digitale toetsen worden afgenomen. Door een gevarieerd aanbod van toets afname, kunnen diverse vaardigheden beoordeeld worden.

Toetsen worden in principe klassikaal afgenomen.

Als voorbereiding op het CSE, wordt de hoeveelheid te toetsen leerstof geleidelijk vanaf leerjaar 3 verhoogd.

De school kan, binnen haar mogelijkheden, beargumenteerd afwijken van de beschreven programma van toetsing. De schoolleiding zal elk verzoek individueel en wanneer nodig in samenspraak met het zorgteam bekijken. Bij examenonderdelen zal dit in overleg met de examen secretaris geschieden. Directie heeft hier beslissingsbevoegdheid.

Weging van toetsen

Aan het begin van een nieuw schooljaar stelt de vaksectie voor de jaarlagen vast welke onderdelen getoetst gaan worden en of het meetelt als SO, PW of (in de bovenbouw) het programma van Toetsing en afsluiting (PTA). Een sectie moet de weging van elk proefwerk kunnen verantwoorden op basis van het belang daarvan. In het vakwerkplan beschrijft de sectie het aantal toetsen per periode en zorgt voor een gelijkwaardige belasting voor de leerling en afwisseling van de toetsvorm. Proefwerken bevatten meer leerstof dan een S.O. Dit evenwicht verschilt per leerjaar en per vak.

De Paulus Mavo/vmbo onderscheiden verschillende vormen van toetsen:

a. de schriftelijke overhoring (weging 1).

Deze richt zich op kleinere hoeveelheden leerstof (als tussenstap op weg naar een proefwerk) of op huiswerk (om te zien of de leerling in het gewenste tempo vordert). Kleine (practicum)verslagen kunnen gelden als so.

b. het proefwerk (weging 2)

Dit richt zich op een groter en/of belangrijker deel van de leerstof.

Werkstukken, boek-, kijk- en luisterverslagen, spreekbeurten en dergelijke hebben dezelfde weging als een proefwerk. Dit wordt vastgelegd per vaksectie per leerjaar.

c. het PTA

weging is vastgesteld en geldt voor de bovenbouw.

d. vervangende opdrachten

Wanneer bij LO een leerling sportonderdelen niet kan afleggen, wordt een vervangende opdracht gegeven. Deze opdracht moet als voldoende worden beoordeeld door de vakdocent.

In leerjaren 3 en 4 stelt de vaksectie elk jaar het PTA vast. Een globaal tijdpad en weging van de resultaten staan beschreven. Specifieke eisen en regels voor het PTA zijn vastgelegd in het examenreglement. Na overleg met de schoolleiding en examen secretaris kan en mag hiervan worden afgeweken. Indien nodig kan het advies van het zorgteam hierin worden gevraagd.

Schriftelijke overhoringen, proefwerken en cijfers voor PTA-toetsen worden afgerond op 1 decimaal. Dit geldt ook voor eindcijfers van het schoolexamen. Uitsluitend bij de vaststelling van het eindcijfer voor het examen geldt: indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

De manier waarop toetscijfers en rapportcijfers meetellen voor de overgang, is vastgelegd in de notitie "Determinatie".

De duur, hoeveelheid en de frequentie van toetsen

De hoeveelheid toetsen moet in verhouding staan met het aantal lessen dat in het vak gegeven wordt. In principe is de tijdsduur van een SO gebaseerd op ongeveer 25 minuten en die van een proefwerk op 45 minuten. Een PTA is gebaseerd op 60-90 minuten. Leerlingen die een verklaring hebben waarmee ze recht hebben op examentijd- of proefwerktijdverlenging, maken indien nodig individueel een afspraak met de betrokken docent.

Afspraken met betrekking tot toetsing:

- Per dag mogen de leerlingen:
  - maximaal 2 proefwerken krijgen.
  - maximaal 3 SO's krijgen.
  - maximaal 1 proefwerk en 2 SO's krijgen.

- Op een schooldag waar een PTA wordt afgenomen die buiten de PTA-toetsweek valt, mogen geen andere toetsen plaatsvinden. Op de inleverdatum voor een handelingsdeel, onderdeel van het PTA, mogen wel proefwerken worden afgenomen.
- Als toetsen in officiële PTA-toetsweken worden afgenomen, geldt eveneens een maximum van 2 proefwerken per dag.
- 5 schooldagen voor een PTA-toetsweek worden er geen proefwerken en schriftelijke overhoringen afgenomen.
- Voor de hele school geldt: de dag na een vakantie en na een schoolfeest geen overhoringen.

NB: Individuele toetsen of inhaaltoetsen vallen niet onder deze bepalingen.

De kwaliteit van de proefwerken

Proefwerken zijn verbonden aan de leerlijnen die de secties hebben opgesteld. Iedere vaksectie heeft kwaliteitscriteria vastgelegd die kenmerkend zijn voor haar proefwerken en de beoordeling daarvan. Enkele van die criteria zijn centraal voor alle secties bepaald en maken onderdeel uit van het officiële toetsbeleid.

De vaksecties zijn te allen tijde verantwoordelijk voor de kwaliteit van de proefwerken die zij aan de leerlingen voorleggen en is zorgvuldig wanneer het gaat om het betrekken van actualiteit in een toets. Er wordt rekening gehouden met eventuele gevoeligheden in de samenleving en in de klas.

De kwaliteit wordt op de volgende manieren bewaakt:

- elke vaksectie heeft een vaksectievoorzitter die kwaliteit helpt borgen.
- door vakcollega's bij het opstellen van een proefwerk.
- door vakcollega's in geval van twijfel bij de beoordeling of het toepassen van de normering.
- door het regelmatig bevragen van leerlingen m.b.t. de kwaliteit van de proefwerken, doormiddel van een vragenlijst.
- door een jaarlijkse evaluatie van de gegeven proefwerken door de vakcollega's.
- de mogelijkheid van bijscholing voor docenten op studiedagen en in de Dunamare Academie gericht op opbrengst gericht werken, feedback geven, toetsvragen formuleren, beoordelingsmodellen verbeteren, digitaal toetsen, formatief toetsen.

In overleg met de betrokken vaksectie kan de schoolleiding besluiten tot een externe kwaliteitstoetsing.

Het opstellen van de proefwerken

Alle proefwerken worden uitsluitend in vaksectieverband gegeven. Als één vakcollega belast is met het opstellen van een proefwerk (inclusief beoordeling/normering), vraagt deze feedback daarop aan een andere vakcollega. Pas na het ontvangen en eventueel verwerken daarvan wordt het proefwerk voorgelegd aan de leerlingen in het desbetreffende leerjaar.

Klassikale proefwerken in een leerjaar worden zoveel mogelijk in dezelfde periode in de diverse klassen afgenomen. Als dat wegens omstandigheden niet mogelijk is, kan ervoor gekozen worden om gelijkwaardige proefwerken af te nemen. Het betreft echter ook dan vaksectie gebonden proefwerken en geen docent gebonden proefwerken.

Bestaande proefwerken worden alleen opnieuw gegeven als ze in het voorafgaande schooljaar geëvalueerd zijn en eventueel geactualiseerd.

De secties hebben - met het oog op het eventueel inhalen en onvoorziene omstandigheden - altijd 2 gelijkwaardige versies van een proefwerk beschikbaar.

De vragen en opgaven moeten onafhankelijk van elkaar beantwoord of gemaakt kunnen worden, tenzij de sectie heeft voorzien in een substituut-antwoord voor het geval een leerling ergens vastloopt.

In de kantlijn vóór de vragen of opgaven staat vermeld, hoeveel punten ermee te verdienen zijn. Dit geldt niet bij de korte schriftelijke overhoringen.

Toetsen worden bij voorkeur opgesteld in het lettertype Arial 12.

De overige kwaliteitscriteria zijn vastgelegd per sectie. In de sectie wordt een beoordelingsmodel gemaakt voor handelingsdelen en practica (zoals een rubric).

Het afnemen van toetsen

Bij een toets is de docent verantwoordelijk voor rust en structuur.

Bij afwezigheid van de docent wordt een toets afgenomen door de invaldocent. Mocht dat onmogelijk zijn, dan wordt de toets verschoven naar het eerst volgende contact moment (volgens rooster). In geval van langdurige afwezigheid van een docent worden nadere afspraken gemaakt.

De docent (of surveillant) onthoudt zich van het geven van instructies of toelichtingen tijdens de toets, tenzij er onjuistheden in de toets worden ontdekt die direct ingrijpen noodzakelijk maken.

Een leerling die klaar is met de toets, blijft op zijn/haar plek en werkt in stilte aan een andere opdracht of ander vak.

Bij storend gedrag kan een leerling verwijderd worden en wordt door de vakdocent besloten of de toets afgemaakt wordt bij de balie of dat dit op een ander moment moet gebeuren.

De leerling moet de opgaven en de antwoorden bij de docent inleveren in hetzelfde lesuur.

Het omgaan met gemaakt werk

Het gemaakte werk wordt zorgvuldig beheerd en evt. persoonlijk overgedragen door de surveillant aan de vakdocent (met vermelding over evt. absenties). De opgaven blijven in bezit van de docent. Digitale toetsen worden na afloop afgesloten.

Mocht er sprake zijn van vermissing, frauduleus handelen o.i.d., dan bespreekt de docent dat met de leerlingcoördinator/schoolleider nog voordat het wordt gecommuniceerd met de leerlingen.

Gemaakt werk wordt binnen 10 werkdagen besproken met de leerlingen (tenzij het gaat om afname door andere instituten zoals de rekentoets). Cijfers worden eveneens binnen 10 werkdagen

ingevoerd in magister. Bij digitale toetsen is het inzien van gemaakte opdrachten niet altijd mogelijk (bijv. de rekentoets is slechts een korte periode inzichtelijk). Als er nog leerlingen zijn die de toets moeten inhalen, mag dit geen invloed hebben op deze termijn. Voor het inhalen wordt in zo'n geval een gelijkwaardige versie van de toets benut.

Bij het corrigeren noteert de docent op het gemaakte werk (of desgewenst op een apart papier) hoe het correctiemodel is toegepast en welke punten toegekend zijn.

Mochten de resultaten van de leerlingen reden geven nog eens kritisch naar het door de sectie vastgestelde beoordelingsmodel te kijken, dan kunnen bijstellingen uitsluitend plaatsvinden in sectieverband en voor alle leerlingen/klassen die bij de toets betrokken waren.

Gemaakt werk blijft gedurende het schooljaar in bezit van de vakdocent. Bij de bovenbouw blijft het werk een jaar lang bewaard in het archief.

Het teruggeven van gemaakt werk

Het teruggeven van het werk heeft als voornaamste doel feedback te geven op het proces door te bespreken: wat ging goed en wat kan beter. Het beperkt zich dus niet tot het laten natellen van de punten en het gelegenheid geven tot vragen stellen. Zo nodig wordt een afspraak met een leerling gemaakt buiten lestijd, om dieper in te gaan op de leerstof, omgaan met de vraagstelling en/of de leerstrategie. Deze informatie wordt door de docent meegenomen naar intercollegiaal overleg en/of de mentor. De mentor of vakdocent kan bruikbare informatie over de aanpak delen met thuis of studiebegeleiding.

Toetscijfers worden ingevuld in Magister. De afgenomen toets wordt omschreven en de weegfactor wordt aangegeven. In de bovenbouw wordt de weegfactor in Magister vastgezet door de examensecretaris. Ouders/verzorgers hebben toegang tot Magister om de resultaten te kunnen volgen.

Leerlingen nemen het gemaakte werk en de opgaven niet mee naar huis. Als een ouder/verzorger vragen heeft over de toets, kunnen ze die met de betrokken docent communiceren, bij voorkeur digitaal. De docent geeft in zo'n geval binnen een werkweek de gevraagde informatie of uitleg. De school staat positief tegenover zulke contacten.

Wanneer een ouder/verzorger inzage wil in de toets van hun kind, dan maakt de ouder/verzorger een afspraak met desbetreffende vakdocent om samen het werk op school te bekijken.

Te laat komen tijdens een toets en afwezigheid

Als een leerling te laat komt, wordt hij nog toegelaten tot de toets. Later dan 20 minuten te laat betekent formeel geen toegang tot de les. De leerling krijgt na afloop van de beschikbare tijd in principe geen extra tijd. Het staat de docent/surveillant vrij hier zelf een inschatting in te maken.

Er is sprake van verhindering wanneer de leerling voorafgaand aan de toets door zijn/haar ouder/verzorger als geoorloofd absent is gemeld.

Een leerling die met geldige reden verhinderd is, heeft recht op het inhalen van de toets.

Er is sprake van verzuim, als de leerling om een ongeldige reden afwezig is. In dat geval kan de school voor de niet gemaakte toets een 1 toekennen.

De leerlingcoördinator bepaalt, in overleg met de schoolleider, of er sprake is van verhindering of van verzuim. Tegen dit oordeel en de daaruit voortvloeiende maatregelen kunnen de ouders van de leerling in beroep gaan bij de directie. Dit oordeel is bindend.

Het inhalen of opnieuw maken van een toets

Uitgangspunt is, dat iedere leerling alle toetsen maakt. Wanneer een leerling door een geldige reden een toets niet heeft kunnen maken, dan wordt dit in magister genoteerd met "inh" (inhalen).

Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de docent en de leerling om ervoor te zorgen, dat een vanwege verhindering gemaakte toets alsnog wordt ingehaald. School stimuleert zelfstandigheid door het initiatief te leggen bij de leerling om een afspraak te maken. Wanneer een leerling een gemaakte afspraak niet nakomt, informeert de vakdocent ouders/verzorgers en leerlingcoördinator. De leerlingcoördinator informeert de schoolleider. Bij herhaaldelijk niet nakomen van de afspraak tot inhalen, vervalt deze mogelijkheid en wordt er, na overleg met de leerlingcoördinator een "1" in magister genoteerd. De vakdocent stemt af met de leerlingcoördinator en draagt er zorg voor, dat de ouders worden ingelicht en wijst hen op de mogelijkheid in beroep te gaan. Zie verder het onderdeel "bezwaar en beroep".

De leerling mag na een PTA/toetsweek 1 toets herkansen, waarbij het hoogste cijfer telt. In het PTA staat vermeld welke toetsen in aanmerking komen voor herkansing.

Onregelmatigheden en fraude

Binnen het kader van het toetsbeleid wordt onder onregelmatigheden en fraude verstaan: het op enigerlei wijze onrechtmatig beïnvloeden van de eigen of andermans toets resultaten.

Zodra een docent of surveillant een onregelmatigheid of fraude signaleert of vermoedt, stelt hij de betrokken leerling daarvan op de hoogte. Om een eventuele beroepsprocedure niet in de weg te staan, mag de betrokken leerling de toets afmaken, maar wel op een nieuw proefwerkvel. Op het ingenomen vel wordt de signalering van de (vermeende) onregelmatigheid of fraude genoteerd.

Na afloop overlegt de docent met de leerlingcoördinator. Als de onregelmatigheid duidelijk is neemt de leerlingcoördinator een passende maatregel en informeert der schoolleider.

Deze kan inhouden:

- het verplicht opnieuw maken van de toets, waarbij het cijfer hiervoor bindend is.
- het toekennen van het cijfer 1 voor de toets, zonder recht op herkansing.

De getroffen maatregel moet altijd in een goede verhouding staan tot wat is voorgevallen (eventueel een voorgeschiedenis in aanmerking nemend). De vakdocent stemt af met de leerlingcoördinator en draagt er zorg voor, dat de ouders worden ingelicht en wijst hen op de mogelijkheid in beroep te gaan.

Bezwaar en beroep

Wanneer ouders zich niet kunnen vinden in een toegekend cijfer of in een maatregel die voortvloeit uit het toetsbeleid, nemen zij na afname of uiterlijk 5 werkdagen na bekendmaking van het cijfer in

magister contact op met de betrokken vakdocent en proberen samen met deze tot overeenstemming te komen. Lukt dat niet, dan kunnen de ouders bezwaar aantekenen bij de schoolleider. De schoolleider neemt na afstemming met leerlingcoördinator een beslissing. Hiertegen kunnen de ouders in beroep gaan bij directie. Deze uitspraak is bindend. Wanneer de termijn van 5 werkdagen is verstreken zonder dat er bezwaar is aangetekend, staat een toegekend cijfer definitief vast.

Als de ouders van mening zijn, dat de school niet handelt conform het toetsbeleid, kunnen zij een klachtenprocedure in gang zetten zoals die voor Dunamare is vastgelegd. Voor PTA en examentoetsen verwijzen wij verder naar het examenregelement.